

PROGRAM PODPORY
ČESKÉHO
KULTURNÍHO
DĚDICTVÍ
V ZAHRANIČÍ

Závěrečná zpráva o působení lektorky/lektora

Akademický rok: 2020/21

Destinace (země, město): Polsko, Poznaň

Jméno, příjmení: Marcela Lhotská, Jana Mášová

Místo působení (univerzita, fakulta, příp. katedra/ústav): Univerzita Adama Mickiewicze, Fakulta polské a klasické filologie, Ústav slovanské filologie, oddělení západoslovanských jazyků

Zimní semestr – Marcela Lhotská

Zimní semestr akademického roku 2020/21 byl na poznaňském pracovišti organizován online. Samotná výuka se posunula o dva týdny, počátek semestru byl věnován proškolení vyučujících v platformách MS Teams a Moodle.

V Ústavu slovanské filologie (IFS) došlo od 1. ledna 2021 k výměně vedení. Ve funkci vedoucího skončil respektovaný a oblíbený prof. Bogusław Zieliński a k naší radosti byla na jeho místo zvolena prof. Anna Gawarecká, bohemistka, do té doby zástupkyně vedoucího.

Studium bohemistiky

Na poznaňském pracovišti je bohemistika jednooborová. Jako lektorka jsem učila konverzaci u třech skupin:

- a) ve 2. ročníku – tam postoupilo 11 studentů a – jak avizoval kolega Jan Pešina – byla to šikovná a milá skupina. Pro mě ovšem trochu smutná okolnost – tyto studenty jsem neznala osobně, jen přes počítač.
- b) ve 3. ročníku – zde byly zapsány 4 studentky. Jedna zůstala na Erasmu+, jedna končila semestr dříve, protože také odjížděla na Erasmus+. Zbývající dvě studentky byly zatíženy pracovními povinnostmi, tedy výuka postupovala ztuha.

- c) na druhém stupni v 1. ročníku – tady byly čtyři dívky, všechny s velkým zájmem o obor, takže byla radost s nimi pracovat.

Učebnice jsme nezměnili – a co studenti neměli doma, to se skenovalo. Pracovali jsme tradičně s učebnicí *Česky krok za krokem*, na magisterském stupni s knihou a především cvičebnicí *Čeština pro středně a více pokročilé*.

Také chci uvést, že 28. října 2020 studenti nepřišli do výuky – připojili se totiž k protestům proti zákazu potratů. V této době si také někteří studenti zakomponovali do své profilové fotografie obrázek rudého blesku – symbolu protestujících.

Mimoškolní aktivity

I když podmínky byly ztížené, kolegům se podařilo uspořádat pro studenty bohemistiky dvě akce:

7. 12. se online konala beseda s Karlem Koutským, fotografem. Studentům se toto setkání moc líbilo. Koutský vyprávěl o tom, jak fotografoval okupaci v r. 1968, a samozřejmě měl prezentaci se svými fotkami.

Před Vánocemi se konal bohemistický večírek. Moji studenti připravili otázky do kvízu. Program tentokrát připravili vyučující. R. Sliwka, J. Pešina a A. Pilarski natočili krátké filmy o vánočním stole, utopencích a nakládáním hermelínu, já jsem měla vstupy s koledami. Celý večer sestavila a moderovala U. Kowalska-Nadolna.

Podmínky pro lektora

Univerzita se snažila všechny činnosti převést do virtuálního prostředí – ať to byla výuka, ať to byla administrativní činnost, ať to bylo další vzdělávání pedagogů. A tak jsem ještě v závěru svého působení mohla absolvovat školení zaměřené na práci s autistickými studenty.

Měla jsem k dispozici služební byt od univerzity a služební počítač s tiskárnou od Domu zahraniční spolupráce. Internet jsem si platila sama, ale byla také možnost zdarma pracovat ze školy. Škola byla pro vyučující přístupná.

Život ve městě se mi jevil jako méně ochromený než v ČR. Obchody a služby, na které jsem byla zvyklá, fungovaly – i když s určitými omezeními, zatímco v ČR byly obchody zavřené a služby nedostupné.

V Poznani jsem byla spokojená po celou dobu svého působení – od svého nástupu v říjnu 2014 až do konce svého lektorátu v únoru 2021. Děkuji za vlídné přijetí i dlouhodobou podporu vedení Ústavu slovanské filologie - M. Balowskému, vedoucímu západoslovanského oddělení, i všem kolegům z našeho i ostatních oddělení; a ovšem velké díky za pomoc různého druhu patří i Domu zahraniční spolupráce, především Lucii Šafarčíkové a Zuzaně Šepsové, ale také Jitce Plecité z MŠMT. Své nástupkyni přeji, aby se jí v Poznani dařilo i líbilo přinejmenším jako mně.

Řešetova Lhota 1. března 2021

PhDr. Marcela Lhotská, Ph. D.

Letní semestr – Jana Mášová

Na lektorát na Univerzitě Adama Mickiewicze (UAM) v Poznani jsem nastoupila 1. března 2021, kdy (pro studenty netypicky) začínal letní semestr. I v letním semestru probíhala výuka v Poznani v online podobě a učila jsem z domova, tj. z bytu v Poznani. Jako lektorka jsem měla na starosti výuku předmětu *Praktyczna nauka języka czeskiego* ve 2. a 3. ročníku bakalářského jednooborového studia bohemistiky a v 1. ročníku navazujícího studia magisterského. Ke skupině druháků se ve výuce připojily také 2 studentky jiných oborů. Ve 2. ročníku bakalářského studia jsem učila i předmět *Kultura i stylistyka języka kraju specjalności*. Na tento předmět se k nám taktéž připojil jeden student z jiného oboru a musím říct, že mě velmi těší, že o výuku češtiny mají na naší fakultě zájem i nebohemisté.

Ve 3. ročníku bakalářského studia navštěvovaly mé hodiny dvě studentky, další třeťačka byla tento semestr v rámci programu Erasmus+ v zahraničí. Obě studentky, se kterými jsem se na lekcích setkávala, již předmět úspěšně absolvovaly. V 1. ročníku magisterského studia chodily na lekce pravidelně tři velmi aktivní a talentované studentky, které taktéž už složily z předmětu zkoušku. V tomto ročníku je i studentka, která se neúčastnila hodin podle rozvrhu, ale studuje podle individuálního studijního plánu, setkáváme se a konzultujeme mimo lekce. Zakončení předmětu má tato studentka naplánováno na září, není to ale kvůli problémům se studiem, tento plán vychází z časových možností studentky. Početně nejsilnější byl ze skupin, jež jsem v tomto semestru učila, 2. ročník bakalářského studia, ze kterého již všech deset bohemistů úspěšně absolvovalo oba předměty, na kterých jsme se setkávali.

Co se týče materiálů využívaných k výuce češtiny, v bakalářském programu používáme učebnice Lídy Holé *Česky krok za krokem 1* a *Česky krok za krokem 2*, v 1. ročníku magisterského studia jsme pracovali s publikací *Čeština pro středně a více pokročilé* Jany Bischofové. Tyto učebnice jsem při výuce doplňovala materiály z *Češtiny pro život* Aleny Nekovářové, vlastními prezentacemi, autentickými materiály a nově také nedávno vydanou učebnicí *Czech it UP!* pro úroveň B2 a C1. V předmětu *Kultura i stylistyka* jsem čerpala z publikace *Současná stylistika* Marie Čechové a z učebnic *Czech it UP!*, vytvářela jsem pro studenty vlastní cvičení a využívala jsem ve výuce také autentické a literární texty.

Jak již bylo uvedeno výše, celý semestr se nesl ve znamení online výuky, přičemž UAM jako společnou platformu pro výuku využívá MS Teams. Přestože se online výuka mezi studenty

netěšila velké oblibě, chyběl jim běžný studentský život a raději by se setkávali s vyučujícími i se spolužáky na katedře, snažila jsem se v lekcích využít výhod, které tato forma výuky nabízí. V hodinách jsme tak hledali na internetu různé informace, pracovali s mapami, četli autentické české novinové články nebo rozšiřovali slovní zásobu v oblasti módy návštěvou e-shopů známých značek. Vyzkoušeli jsme také některé aplikace, které jsou v současné době v jazykové výuce populární a lektory často využívané. Z těch měl u mých studentů a studentek největší ohlas Kahoot, který jsme občas využívali jak v hodinách, tak jako platformu pro procvičování doma, a WindowSwap. Oblibu si získaly i pravidelné konverzační chvíle na téma *Co nového v ČR?*, kdy se studenti navzájem seznamovali s významnými společenskými, kulturními a politickými událostmi, které se za uplynulý týden v ČR staly. Obvykle pak následovala mezi studenty živá diskuze.

Kromě výuky češtiny je milou povinností lektora také propagace a šíření české kultury, v tomto semestru však byly kvůli nestandardní epidemiologické situaci možnosti organizace kulturních a vzdělávacích akcí značně omezené. I přesto se mi povedlo 2. června zorganizovat přednášku Tomáše Somra, medievisty a odborného asistenta působícího na katedře historie Univerzity Palackého v Olomouci. T. Somer pronesl prostřednictvím platformy Zoom přednášku s názvem *1241- vpád Mongolů na Moravu*. Při svém výkladu mluvil nejen o události samotné, ale také o její reflexi v literatuře. Během přednášky zohlednil polské posluchače a mluvil např. i o Janu Długoszovi a o přesahu dané události do polských dějin.

Po svém nástupu na lektorát jsem také mezi studenty propagovala výjezdy na letní školy slovanských studií v rámci stipendia MŠMT. Jsem moc ráda, že několik studentů se rozhodlo využít možnosti dodatečného přihlášení na letní školy, a tak může jeden student 2. ročníku strávit měsíc na LŠSS v Olomouci a tři studentky (2. a 4. ročník) na LŠSS v Praze. Na tomto místě bych chtěla poděkovat zmíněným letním školám za pomoc a za vstřícnou komunikaci při zařizování stipendií pro studenty. Věřím, že pobyt na letní škole pro ně bude po všech stránkách velkým přínosem a zajímavou zkušeností. Zároveň bych také ráda poděkovala ředitelce LŠSS v Olomouci Pavle Polákové, která nám do lektorské knihovny v Poznani věnovala novou publikaci, na níž se sama podílela, a to *Slovník českých vidových dvojic pro cizince*.

Pracovní podmínky lektorky v Poznani jsou velmi dobré. V kanceláři mám vlastní pracovní místo a technické zázemí pracovny i učeben je také na vysoké úrovni, ale přiznávám, že jsem ještě neměla mnoho příležitostí jej využít, protože jsem učila z domu. V Poznani bydlím

v univerzitním bytě 1+1, který jsem „zdědila“ po své předchůdkyni. Byt je po rekonstrukci, nachází se na sídlišti v širším centru města a je ve velmi dobrém stavu.

Jako lektorka jsem i zapojována do dění na naší instituci, účastním se porad celého institutu i porad naší katedry. Na pracovišti panuje přátelská atmosféra a všichni mí nadřízení, kolegové i jiní pracovníci UAM, se kterými jsem se setkala nebo se kterými aktivně spolupracuji, jsou milí, vstřícní a nápomocní. Ať jsem potřebovala cokoli, dobrou radu nebo pomoc v různých situacích, vždy mi ochotně pomohli, za což všem upřímně děkuji.

Uherský Brod 28. června 2021

Mgr. Jana Mášová